

Asia: VN/25158/2023

EU:n datasäädöksen kansallinen täytäntöönpano - Arviomuistio

Lausunnonantajan lausunto

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte datasäädöksen aiheuttavan organisaatiossanne, toimialallanne tai laajemmin Suomessa?

- a. Koska verkkoon kytketyn laitteen käytöstä syntyneen datan käytön pitää perustua käyttäjän kanssa solmittuun sopimukseen, sopimukset monitoimittajaympäristössä tulevat aiheuttamaan pohdintaa.
- b. Säädös tulee lisäämään kilpailua ja parantaa kolmansien osapuolten mahdollisuuksia kilpailla valmistajien kanssa huolto- ja liitännäispalveluissa joillain sektoreilla.
- c. Valmetin toimialalla osaamisen tulee palveluissa olla syvää ja erikoistunutta, joten Valmet ei odota suuria määriä uusia toimijoita sektorilleen.
- d. Datankäsittelypalvelun määritelmä etenkin SaaS-palvelujen osalta tulee aiheuttamaan kysymyksiä. Määritelmä on niin avoin, että markkinoilla tulee olemaan epävarmuutta siitä, mitkä palvelut kuuluvat määritelmän piiriin. Tämä tulee olemaan tärkeä kysymys toimijoille, jotka tarjoavat erikoistuneita palveluita.
- e. Pitkällä tähtäyksellä säädös voi helpottaa datankäsittelypalvelujen vaihtamista. Tämä ei kuitenkaan ole itsestään selvää, vaan sen pitää perustua asianmukaiseen valvontaan.
- f. Pitkällä tähtäyksellä säädös voi helpottaa yhteensopivuutta. Tätä on vaikea arvioida, koska säädös nojaa niin vahvasti mahdolliseen tulevaan standardointiin ja mahdollisiin komission antamiin yhteisiin eritelmiin.
- g. Yleisen tietosuojasetuksen ja datasäädöksen suhde tulee aiheuttamaan pohdintaa yrityksissä ja luultavasti viranomaistenkin välillä. Joskus mahdolliset henkilötiedot ovat sivuosassa datakokonaisuudessa. Tällaisia tilanteita voi tulla esim. teollisten prosessien mittausdatan käsittelyssä.
- h. Jos käyttäjä pyytää datan haltijaa jakamaan dataa kolmannessa maassa toimivalle osapuolelle, datan haltija voi joutua hankalaan tilanteeseen: jos mukana on henkilötietoja, kenen vastuulla on luoda sopiva siirtomekanismi? Tästä komission tulisi antaa ohjeistusta sekä siinä tapauksessa että

käyttäjä on luonnollinen henkilö että siinä tapauksessa että käyttäjä on oikeushenkilö. Datan haltijan taakkaa tässä tilanteessa ei tulisi kohtuuttomasti kasvattaa.

i. Datan jakamisveloitteen ja henkilötietojen suhde tulee aiheuttamaan kysymyksiä. Pitääkö datan haltijan kieltäytyä jakamisesta, jos datan haltija epäilee, että vastaanottaja ei käsittele dataa asiaankuuluvalla tavalla? Tässäkään tapauksessa liikaa vastuuta ei tulisi säilyttää datan haltijalle. Komission tulisi luoda pelisäännöt tähän tilanteeseen.

2. Pidättekö arviomuistiossa esitettyjä linjauksia tarkoituksenmukaisina?

- a. Tuntuu järkevältä, että Suomeen ei perustettaisi tätä varten erillistä riidanratkaisuelintä.
- b. Tuntuu järkevältä keskittää suuri osa valvonnasta Traficomille.

3. Mitä seikkoja viranomaisten yhteistyön järjestämisessä tulisi erityisesti ottaa huomioon?

- a. Traficom ja tietosuojavaltuutetun toimiston saumaton yhteistyö tulee varmistaa.
- b. Olisi suotavaa, että toimijoiden ei tarvitsisi olla samasta datankäsittelytoimenpiteestä tai datajoukosta yhteydessä useaan eri viranomaiseen.
- c. Datasäädöksen tulkinnan ja valvonnan tulisi olla yhdenmukaista eri jäsenvaltioissa. Tässä pitäisi olla saman tyylinen mekanismi kuin yleisessä tietosuojasetuksessa määritelty yhdenmukaisuusmekanismi.

4. Mitä kansallisten (viranomais-)menettelyiden osalta tulisi ottaa huomioon viranomaisten ja toimijoiden välisessä yhteistyössä? Onko sektoreittain jotain sellaista, mitä pitäisi erityisesti ottaa huomioon kun kyseessä on viranomaisyhteistyö?

Ks. vastaus kysymykseen 3.

5. Mitä seuraamusten osalta erityisiä huomioita? Erityisesti sanktioitavien tekojen suhteen? Entä miten mahdollinen viranomaisen ”puuttumiskynnys” näissä tulisi mielestänne määritellä?

- a. Hallinnollisten seuraamusten tulee olla linjassa muiden dataan ja kyberturvallisuuteen määriteltyjen seuraamusmaksujen kanssa.
- b. Ei tunnu järkevältä, että tietosuojaviranomainen määritteli seuraamuksia toimijoille, jotka eivät käsittele henkilötietoja. Jos henkilötiedot ovat vain sivuosassa, tietosuojaviranomaisen tulisi osallistua päätöksentekoon, mutta ei olla määräävässä roolissa tai määrätä erillisiä seuraamusmaksuja.
- c. Traficom ja tietosuojavaltuutetun seuraamusten tulisi olla koordinoituja.

6. Muita mahdollisia huomioita arviomuistioon tai asiaan liittyvään jatkovalmisteluun

-

Ollikainen Carita
Valmet Oyj